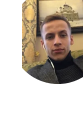

06:23

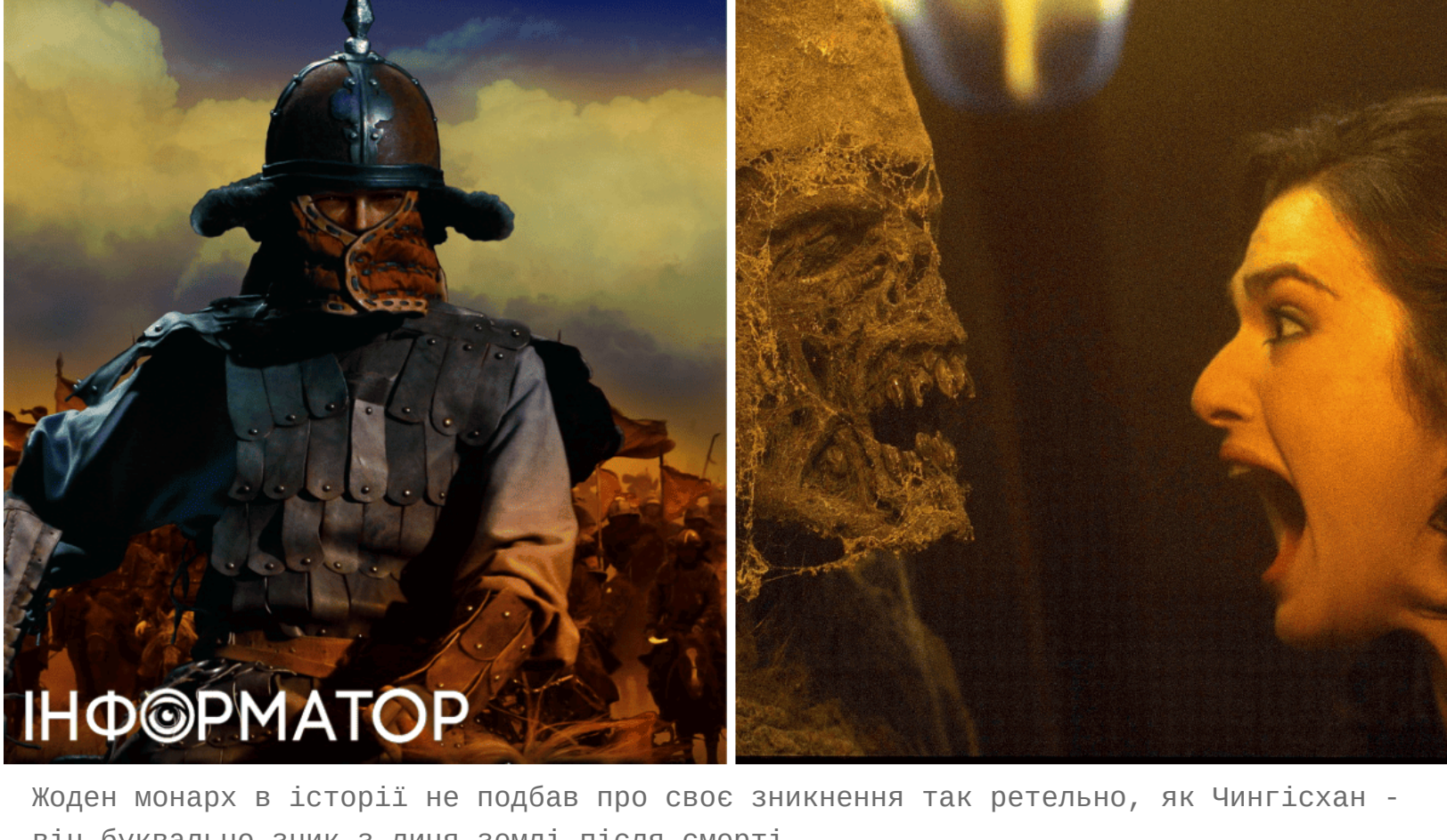
До вчених нарешті дійшло, що гірше за прокляття фараонів тільки могила Чингісхана

Чому останній спочинок засновника Монгольської імперії залишається нерозгаданою таємницею дослідників

 Богдан Гірик
ЖУРНАЛІСТ

 Едуард Бакканський
РЕДАКТОР

 52

Жоден монарх в історії не подбав про своє зникнення так ретельно, як Чингісхан - він буквально зник з лиця землі після смерті.

Коли мова заходить про загадкові поховання, більшість людей одразу згадує [прокляття єгипетських фараонів](#) і таємниці пірамід. Але є інша загадка - давніша, складніша і, можливо, навіть небезпечніша для тих, хто наважиться її розгадати. **Могила Чингісхана досі не знайдена**, і не тому, що вчені недостатньо намагалися. Пошуки тривають вже майже вісім сотень років - і щоразу зупиняються перед чимось більшим, ніж просто відсутність карти.

Таємниця поховання правителя Монгольської імперії залишається нерозгаданою майже через вісімсот років після його смерті - і чимало людей просто бояться шукати відповідь, [як пише IFLScience](#).

Чингісхан помер у 1227 році, залишивши після себе об'єднану Монголію, величезну імперію та нерозгадану таємницю - місце свого останнього спочинку. Він забрав місцезнаходження свого поховання у могилу, подбавши про те, щоб його останки ніхто ніколи не потрапив. **Жодного надгробку, жодного пам'ятника, жодного натяку** - тільки легенди та здогадки, які множились з кожним новим поколінням.

 Чингісхан

Чингісхан створив найбільшу суцільну сухопутну імперію в історії людства.

Засновник наймогутнішої держави і таємниця його останнього спочинку

Чингісхан був засновником і жорстоким правителем Монгольської імперії - найбільшої суцільної імперії в історії. Вона простягалась від Тихого океану до України і сприяла розквіту Шовкового шляху. Крім того, хан сприяв створенню надійної поштової служби, паперових грошей, релігійної свободи та дипломатичної недоторканності.

Для такої величезної постаті можна було б очікувати монументів і фантастичних гробниць на кшталт єгипетських пірамід або Тадж-Махалу. Але насправді про його смерть відомо вкрай мало, і місце поховання залишається загадкою. За легендами, його поховали у безіменній могилі, а всіх, хто знав її місцезнаходження, стратили.

Як зникло місце поховання - навмисний план

За легендою, правитель похований десь під степами північно-східної Монголії, у місці настільки засекреченому, що кожного, хто випадково зустрів його похоронну процесію, страчували на місці. Після поховання воїни пригнали коней, щоб витоптати всі сліди могили, а для більшої певності - відвели річку, щоб вона протікала прямо над останнім місцем спочинку правителя.

Венеціанський мандрівник Марко Поло, який прожив близько 17 років у Китаї, стверджував у своїй книзі, що 20 000 людей, які знали місце поховання, було вбито заради збереження таємниці. Його розповіді були записані письменником Рустікелло да Пізою і опубліковані приблизно у 1300 році. Проте Поло писав через десятиліття після смерті хана.

Втім, жодних доказів того, що така велика кількість людей справді загинула заради цієї таємниці, так і не було знайдено. Твердження залишається "недоведеним". За іншою версією легенди, 1000 коней витоптали місце поховання, щоб ніхто не міг його відшукати.

 Гора Бурхан-Халдун;

Гора Бурхан-Халдун у Монголії вважається найбільш імовірним місцем поховання великого хана.

Де шукати - версії вчених

Багато хто вважає, що Чингісхан знайшов вічний спокій на горі Бурхан-Халдун - священній горі монгольського народу, яка нині є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Але археологи не можуть провести там розкопки: гора є забороненою зоною для імператорської родини, а відвідати її можна лише з особливого дозволу держави - як правило, тільки шаманам і монгольським чиновникам.

Одна з версій - що хана поховали у східній монгольській провінції Хентій, де він народився. "Я вважаю, що гробниця знаходиться в горах провінції Хентій", - повідомила Ненсі Штайнхардт, професорка мистецтва Східної Азії в університеті Пенсільванії.

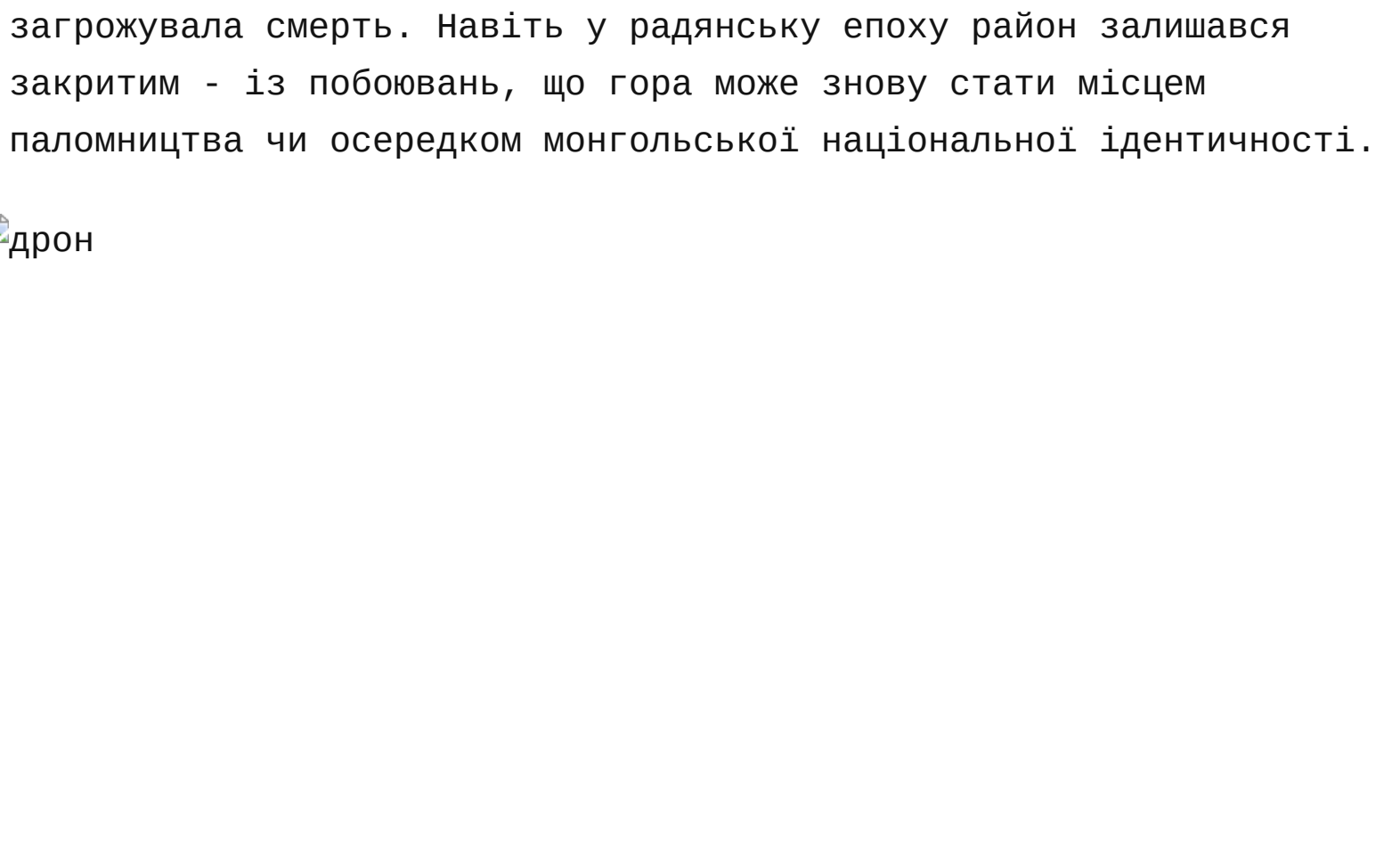
Коли хан помер у віці близько 67 років, його армія воювала проти тангутів на теренах сучасного північно-західного Китаю - приблизно за 500 кілометрів від сучасного монгольського кордону. Монголи на той час, можливо, не мали знань про бальзамування і були змушені поховати правителя в іншому місці, бо тіло просто не доїхало б до Монголії. Тому цілком можливо, що його останки знаходяться в районі Ордос на північному заході Китаю.

Чому пошуки зупинились - не тільки страх

Деякі люди в Монголії, можливо, навіть воліли б, щоб могила ніколи не була знайдена: Чингісхан викликає у частини монголів майже релігійне поклоніння. Гробниця, де б вона не знаходилась, "має величезне значення для народу Монголії з майже релігійними відтінками", - пояснив Вільям Ханічерч, доцент антропології Єльського університету.

Після піднесення Монгольської імперії гора стала відомою як "Іх Хоріг" - Велике Табу: тільки монгольська королівська родина мала право входити на її територію. Загалом була запечатана зона площею 240 квадратних кілометрів, а за порушення заборони закривала ієз побовань, що гора може знову стати місцем паломництва чи осередком монгольської національної ідентичності.

 дрон

Вчені використовують дрони та супутникові технології, щоб шукати гробницю без порушення священної землі.

Сучасна наука взялась за стародавню таємницю

Для дослідження гори Бурхан-Халдун без порушення землі вчені запропонували гори Бурхан-Халдун дуредові технолгії - супутники, дрони, георадар, магнітометрію та електромагнітну індукцію. Команда дослідників також залучила громадськість до перегляду надвисокороздільних супутникових знімків у рамках піонерської краудсорсингової кампанії.

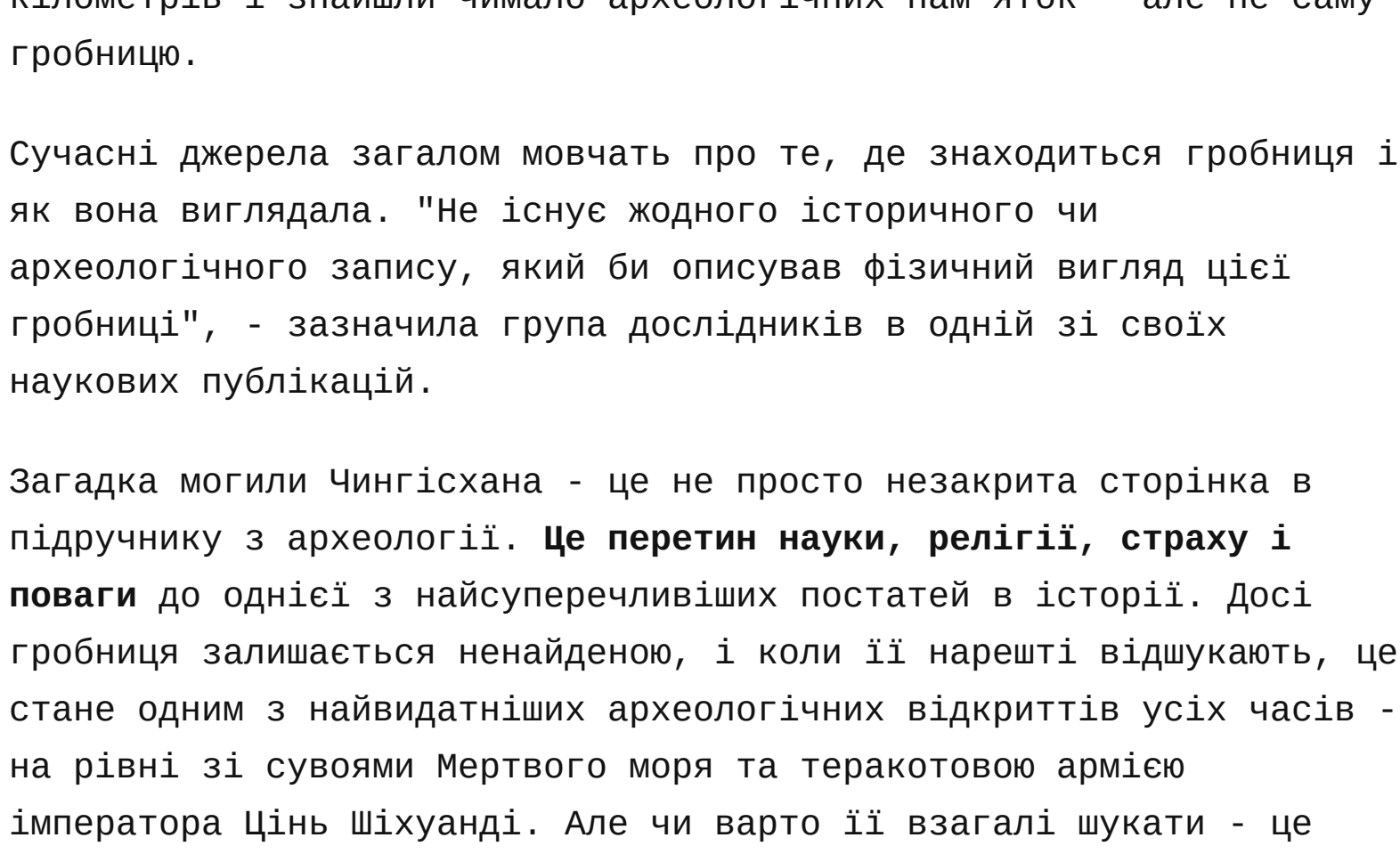
Одне дослідження, опубліковане у журналі PLOS ONE, залучило понад 10 000 онлайн-добровольців, які витратили 30 000 годин на пошук через супутникові знімки. Вони обстежили площу 6000 квадратних кілометрів і знайшли чимало археологічних пам'яток - але не саму гробницю.

Сучасні джерела загалом мовчать про те, де знаходиться гробниця і як вона виглядала. "Не існує жодного історичного чи археологічного запису, який би описував фізичний вигляд цієї гробниці", - зазначила група дослідників в одній зі своїх наукових публікацій.

Загадка могили Чингісхана - це не просто незакрита сторінка в підручнику з археології. Це перетин науки, релігії, страху і поваги до однієї з найсуперечливіших постатей в історії. Досі гробниця залишається ненайденою, і коли її нарешті відшукають, це стане одним з найважливіших археологічних відкриттів усіх часів - на рівні зі сунями Мертвого моря та теракотовою армією імператора Цянь Шіхуанді. Але чи варто її взагалі шукати - це питання, на яке у самій Монголії досі немає єдиної відповіді.

ЧИТАЙТЕ НАС У FACEBOOK

 Image

Оперативні новини: Україна, світ, війна. Підпишись

[ПІДПИСАТИСЯ](#)

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ НА ІНФОРМАТОРІ

відсталості

пенсію по втраті годувальника

07:03

Забужко заступилася за Єрмака - це не показник української відсталості

06:23

До вчених нарешті дійшло, що гірше за прокляття фараонів тільки могла Чингісхана

23:42 вчора

Швейцарія не обмежуватиме населення до 10 мільйонів - громадяни виступили проти

06:53

Бабуся загиблого воїна дійшла до Верховного суду, виборюючи пенсію по втраті годувальника

06:13

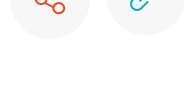
Помилкові дані у кабінеті Певу - їх можна виправити та подати заяву на пенсію онлайн

23:17 вчора

Фотосесії з праворами замість контролю - як росіяни перебільшують успіхи на Куп'янщині

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ:

- [Буде гіршим, ніж сьогодні, але Україна викрутиться - що чекає на людство у 2036 році](#)
- [В Британії новий міністр оборони замість союзника України Джона Гілі - що про нього відомо](#)
- [Самі вже нічого не можуть - Росія придбас американське обладнання для посилення блокувань інтернету](#)
- [Кліматологи попередили Україну - град стає небезпечнішим, бо змінює свою форму](#)
- [Угорський парламент одноголосно урізав зарплати депутатам на 40%](#)

ІСТОРІЯ | НАУКА | ВЧЕНІ | ДОСЛІДЖЕННЯ | СВІТ | МОНГОЛІЯ

Світ

Геополітика

Країне світу

Україні за кордоном

Україна

Війна

Події

Політика

Кримінал

Київ

Столиця

Влада

Бюджет

Культура

Діла

Прес-релізи

Регіони

Дніпро

Кривий Ріг

Нікополь

Буца - Ірпінь

Переяслав

Івано-Франківськ

Коломия

Калуш

Гроші

Підвищення податків

Економічне бронювання

Шоу-біз

Приватне життя

Життя

Життя

Наука

Здоров'я

Гороскопи

Про нас

Наші автори

Реклама

Інформатор проекти | Столиця | Ваші фінанси | Авто | Бек

© 2016-2025 Informator